

രാഷ്ട്രീയ അബോധം സാഹിതീയാഖ്യാനങ്ങളിൽ: അശോകൻ ചെരുവിലിന്റെ ചെറുകഥയെ മുൻനിർത്തിയുള്ള പഠനം

ഡോ. ജെൻസി കെ.എ.*

ആമുഖം

കലയിലെയും അനുഭൂതി ലോകത്തിലെയും ചരിത്രബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠനം നടത്തുന്നതിനായി അമേരിക്കൻ സൈദ്ധാന്തികനായ ഹ്രെഡറിക് ജെയിംസൺ ആവിഷ്കരിച്ച സങ്കല്പനമാണ് രാഷ്ട്രീയ അബോധം (Political unconscious). അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈദ്ധാന്തിക വിചാരങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലഭൂമിക മാർക്സിസത്തിന്റേതാണ്. ചരിത്രത്തിന്റെ വൈവിധ്യമാർന്ന ആഖ്യാന തലങ്ങളെയാണ് ഈ ആശയം അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത്. രാഷ്ട്രീയ ചരിത്രം, സാമൂഹ്യ ചരിത്രം, വ്യവസ്ഥാപിത ചരിത്രം എന്നിങ്ങനെ നിലനിൽക്കുന്ന ബന്ധശൃംഖലയെ പഠനങ്ങളിൽ നിന്ന് നിർദ്ധാരണം ചെയ്യേണ്ടുന്നതിന് ഉതകുന്ന ഒരു വിശകലന രീതിയാണിത്. സാഹിതീയാഖ്യാനങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുക എന്ന ലക്ഷ്യമാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിനുള്ളത്. അശോകൻ ചെരുവിലിന്റെ ഫാസിസത്തിനെതിരെ ഒരു നാടകം എന്ന കഥയെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ട് രാഷ്ട്രീയ അബോധം എങ്ങനെയാണ് ആ കഥയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എന്ന് കണ്ടെത്താനുള്ള ഒരു ശ്രമമാണ് ഇവിടെ നടത്തുന്നത്.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: രാഷ്ട്രീയ അബോധം, ഫാസിസം

ഭൂതകാലത്തെയും ഭൂതാഖ്യാനങ്ങളെയും പുതുക്കിപ്പണിയുന്ന നിരന്തര പ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായുള്ള അന്വേഷണങ്ങളാണ് സമകാലിക കഥയിൽ നിരന്തരം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ചരിത്രത്തെയും സംസ്കാരത്തെയും ഉൽപാദനരീതി ബന്ധങ്ങളെയും മുഖാമുഖം നിർത്തിക്കൊണ്ട് വിശകലനം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയാണ് ജെയിംസൺ വിഭാവനം ചെയ്ത രാഷ്ട്രീയ അബോധം. ഇതിൽ ഉൽപാദന രീതി എന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ബഹുമുഖമായ സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങൾക്കുമേൽ അധീശത്വം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന അധികാരത്താണ്. പഠനത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ നിന്നും കണ്ടെടുക്കാൻ കഴിയുന്ന ബന്ധനിർമ്മിതിയിലേക്കും, ചരിത്രത്തിലേക്കും വഴി തുറന്നു തരുന്ന സൂക്ഷ്മ സന്ദർഭങ്ങളിലേക്ക്, സങ്കീർണ്ണമായ സാമൂഹിക ബന്ധങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിന്നും ഊഴപിരിച്ചെടുക്കുന്ന സവിശേഷ നിർമ്മിതിയിലേക്ക് ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുന്ന രീതിയാണ്

* Head and Asst professor, Dept of Malayalam, St Josephs College Autonomous, Irinjalakuda
Mob 9995619278. Email:jencyka@stjosephs.edu.in

രാഷ്ട്രീയ അബോധത്തിൽ ഉള്ളത്. ഈ ചരിത്രവൽക്കരണത്തിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപരമായി സംസ്കാരം എന്ന പ്രമേയം മേഖലയിലേക്ക് നമ്മെക്കൊണ്ട് എത്തിക്കുകയും സംസ്കാര വിചാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായ സാമൂഹ്യ സന്ദർഭത്തെ ഒരു പ്രശ്നപരിസരം എന്ന നിലയിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക കൂടിയുമാണ് ചെയ്യുന്നത്. «പ്രമാണം (doctrine) എന്നതിൽ നിന്ന് പ്രശ്നം (Problem) എന്ന നിലയിലേക്ക് മാർക്സിസ്റ്റ് സംസ്കാരവിചാരത്തെ പുന:പ്രതിഷ്ഠിച്ചു കൊണ്ടാണ് അടിത്തറ മേൽപ്പുറ സങ്കല്പത്തെ ജയിംസൺ ഏറ്റെടുക്കുന്നത് "(ദമിതം :59) സംസ്കാരത്തിന്റെ ഈ വിശാല ഭൂമിക സാഹിത്യം എന്തിന്റെ പ്രതിനിധാനം ആകുന്നു എന്ന ചർച്ചയിലേക്ക് നമ്മെക്കൊണ്ട് എത്തിക്കുന്നു. സമകാലിക സമൂഹത്തെ നിർണയിക്കുന്ന രൂപങ്ങളും ഘടനകളും അനുഭവനിഷ്ഠമായ വിശകലനത്തിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്ന വിധം ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ഒരു ഉപാധിയായി സാഹിത്യത്തെ മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ സംസ്കാരം, രാഷ്ട്രീയം, പ്രത്യയശാസ്ത്രം, നിയമം, സാമ്പത്തികം തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളെ ഉൾക്കൊണ്ട് നിൽക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ അബോധത്തിന്റെ സമഗ്ര ഘടന അശോകൻ ചെരുവിലിന്റെ ഫാസിസത്തിനെതിരെ ഒരു നാടകം എന്ന കഥയിൽ നിലനില്ക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് നോക്കാം.

കഥാഘടനയും ആഖ്യാനതലവും

തുപ്രയാർ നടക്കലേക്കുള്ള ചിഞ്ചുമോൾ ബസ്സിന്റെ ആദ്യത്തെ ടിപ്പ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫീസിന്റെ മുന്നിൽ നിന്ന് ഏഴ് നാലുത്തീയഞ്ചിന് പുറപ്പെട്ടുവോൾ സെക്യൂരിറ്റി ഡ്യൂട്ടി കഴിഞ്ഞ് ക്ഷീണിതനായി ബസ്സിന്റെ അവസാനത്തെ നീളം സീറ്റിൽ ഇരുപ്പുറപ്പിക്കുന്ന ദിനകരേട്ടന്റെ ചിത്രത്തിൽ നിന്നാണ് കഥ ആരംഭിക്കുന്നത്. ബസ് വരെ കൂടെ വന്ന ഗോപാലൻ ഇപ്പോൾ കുഴപ്പമൊന്നും ഇല്ലല്ലോ? മുഖത്ത് വേദന തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഡോക്ടറെ കാണിക്കാൻ മടിക്കരുത് എന്ന ഒരു ചെറിയ സ്നേഹശാസന നൽകിക്കൊണ്ടാണ് തിരിച്ചു പോകുന്നത്. കഥാനായകന് കാട്ടൂർക്കാണ് പോകേണ്ടത്. "ടെമ്പോ പോലിരിക്കുന്ന ചിഞ്ചുമോൾ ബസ് കണ്ടശാങ്കടവിൽ നിന്നുതിരിഞ്ഞ് മാങ്ങാട്ടുകര, പടിയം മുത്തപ്പൻ പടി, കാദർ സെന്റർ, കൊള്ളപീഡിയ, മുറ്റിച്ചൂർ ചെമ്മാപ്പള്ളി തുടങ്ങിയ ഉൾനാടുകളിലൂടെ ചുറ്റി പോകുന്നുണ്ട്. സെക്യൂരിറ്റി പണിക്കാർ ആയിരിക്കും ആദ്യ ടിപ്പിൽ കൂടുതലായി ഉണ്ടായിരിക്കുക. ഈ സെക്യൂരിറ്റി പണിക്കാരെല്ലാം പഴയ ചെത്തുതൊഴിലാളികളാണ് എന്ന് പറയുമ്പോൾ അന്തിക്കാട്ട് ചെത്തു തൊഴിലാളികളുടെ ചരിത്രം നാം അറിയാതെ ഓർത്തുപോകും. മുഖത്തിന് താഴെ വേദന തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ വേദന മറക്കുവാനുള്ള ശ്രമത്തെ കുറിച്ചാണ് ദിനകരൻ ആലോചിക്കുന്നത്. ഭാര്യ ജയന്തി ഇതുകണ്ടാൽ പരിഭ്രമിക്കുമെന്നും അവൾ അയൽക്കാരെയാക്കെ അറിയിക്കുകയും അയൽക്കാരൊക്കെ തന്നോട് ഇതെങ്ങനെ പറിയെന്ന് ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ച് അയാൾ ആശങ്കപ്പെട്ടു. തന്റെ വേദനയെ ആരുമറിയാതെ സൂക്ഷിക്കുന്ന പഴയ തലമുറയുടെ ഒരു ചിത്രം അപ്പോൾ നമ്മുടെ മനസ്സിലേക്ക് കടന്നുവരും. തളർന്നുകിടക്കുന്ന അച്ഛൻ വിഷമിക്കും എന്നുള്ളതും പുറത്തറിയാതെ വേദന സഹിക്കാനുള്ള ആഖ്യാതാവിന്റെ ശ്രമത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ പഴയ ചെത്തുതൊഴിലാളിയുടെ വീര്യം കെട്ടുപോയ കഥകൂടി പുറംലോകമറിയുമല്ലോ എന്നുകൂടി അയാൾ ഓർത്തു കാണണം. എങ്ങനെയാണ് ദിനകരേട്ടന്റെ കണ്ണിൽ ഇത്രയും വലിയ വേദന വന്നുചേർന്നത്?

“കഴിഞ്ഞ രാത്രിയെക്കുറിച്ച് ഓർക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. മറ്റൊരു നാടകം പോലെയാണ് അത് മനസ്സിലേക്കു വരുന്നത്, ഒരുകാര്യം ഉറപ്പായി. അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരാൾ വന്ന് മുഖമടച്ചുടിക്കുമ്പോൾ ഷോക്കേൽക്കുന്ന പോലെയാണ് നിങ്ങൾക്കനുഭവപ്പെടുക. ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് കാഴ്ചയും ബോധവും ഇല്ലാതാവും. ബോധം തിരിച്ചുകിട്ടിയപ്പോൾ ശകാരങ്ങൾ കേട്ടുതുടങ്ങി: യൂണിഫോമിട്ട ഫാസിസ്റ്റ്, എന്ന അലർച്ചയാണ് ആദ്യം കേട്ടത്.

ആരൊടാ നിന്നോട് വാതിലടയ്ക്കാൻ പറഞ്ഞത്? കോർട്ട് തിയേറ്ററിൽ അന്നത്തെ നാടകം പതിവിലേറെ നീണ്ടതായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പതിനൊന്നുമണി ആയിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഓഡിയൻസ് ഒഴിഞ്ഞതോടെ ഞാനും ഗോപാലനും ഹാൾ പരിശോധിച്ചു വാതിലുകൾ അടയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു. ആ സമയത്താണ് അയാൾ പാഞ്ഞുവന്നതും മുഖത്തടിച്ചതും: അകത്തു വ്യഭിചാരം നടക്കുന്നുണ്ടോടാ നായേ, വാതിലടയ്ക്കാൻ? (മാതൃഭൂമി:53)

കാവിമുണ്ടും ടീഷർട്ടും ധരിച്ച് ധാരാളം നരവച്ച എന്നാൽ അധികം പ്രായമില്ലാത്ത ഒരാളാണ് പെട്ടെന്ന് ഇങ്ങനെ ചെയ്തത്. ആ അലർച്ച ചെവിയിൽ ഇപ്പോഴും കേൾക്കുകയാണ്. ഇടയിൽ നിന്ന് ഒരു സ്ത്രീ മുന്നോട്ടുവന്ന് സെക്യൂരിറ്റിക്കാർ മര്യാദയ്ക്കു പെരുമാറണം എന്നും പറഞ്ഞ് ആക്രോശിക്കുകയുണ്ടായി.

ഫാസിസത്തിനെതിരെ പ്രതികരിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ നാടകമാണത്രേ. അതിന്റെ ഡയറക്ടറായ ദേവനാരായണൻ ബനാനസ് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ പെർഫോമൻസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ചീഫ് ആണ്.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽനിന്ന് ഒരു അടി കിട്ടിയത് പോലും ഭാഗ്യമായി കരുതണം എന്നാണ് ആ സ്ത്രീ പറഞ്ഞത്. ധ്രാമ കഴിഞ്ഞ് അരമണിക്കൂറേ ആയിട്ടുള്ളൂ. അപ്പോഴേക്കും എന്തിനാണ് സെക്യൂരിറ്റി, ഡോർ ക്ലോസ് ചെയ്തത് എന്നാണ് അവരുടെ ചോദ്യം. ഇന്നു രാത്രി മുഴുവൻ നാടകം വിജയിച്ചതിന്റെ സെലിബ്രേഷൻ നടക്കുകയാണ്.

ഒരാൾ പറയുന്നതുമാത്രം അനുസരിക്കേണ്ടുന്ന ഏകാധിപത്യ സ്വഭാവമുള്ള ഒരു രീതിയിലേക്ക് വ്യക്തമാക്കി വ്യക്തികളെ മാറ്റിയെടുക്കുന്ന പ്രവർത്തനമാണ് ഫാസിസം വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത് എന്നാൽ ഫാസിസത്തിന് എതിരെ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എന്നുപറയുന്ന ആ നാടകത്തിന്റെ അണിയറ പ്രവർത്തകരിൽ നിന്നാണ് ശക്തമായ രീതിയിൽ മുഖത്ത് അടി കിട്ടിയിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ പഴയ മാർക്സിസ്റ്റ് ആയ ദിനകരേട്ടൻ വരാനായിലെ ചുമരിൽചാരി അങ്ങനെയെന്നെ നിൽക്കുകയാണ്. അടിച്ചാൽ തിരിച്ചടിക്കുന്ന കാലം കഴിഞ്ഞു എന്ന് അയാൾക്ക് ബോധ്യപ്പെടുകയാണ്. അയാൾ പഴയ ചെത്തുതൊഴിലാളിയാണ്. ഓരോ തെങ്ങ് ചെത്തി ഇറങ്ങി വരുംതോറും കാലിന് ബലം കൂടിവരികയായിരുന്നു. അയാൾക്ക് പണ്ട് ലോകത്തെ മുഴുവൻ നേരെ ആക്കണമെന്ന് ആദർശം.. വടക്കുമുറിയിലെ ശാഖയുടെ ഉത്സവം എഴുന്നള്ളിച്ചുകൊണ്ടുവരുമ്പോൾ പെരിങ്ങോട്ടുകരയിൽ അടികലശൽ ഉറപ്പാണ്. കള്ള് കടിച്ചാൽ എന്തുകണ്ടാലും അനീതിയായി തോന്നി പ്രതികരിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു.

“നിന്റെ അളിയൻ പോലീസ് ആണെങ്കിൽ ഞാൻ ചെത്തുകാരനാണ്. ചെത്തുകത്തിയാണ് എന്റെ പണിയായുധം. അരിയം ഞാൻ” (മാതൃഭൂമി: 54)

ഒരുകാലത്ത് ദിനകരന്റെ ആദർശം അതായിരുന്നു. എന്നാൽ ചെത്തു പണിയില്ലാതായി. വിദേശ മദ്യഷാപ്പുകൾ വന്നു. സെക്യൂരിറ്റിയായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത സമയത്ത് മേജർ സാർ വരിനിർത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ഇങ്ങനെയാണ്. അനുസരണയാണ് ഒരു സെക്യൂരിറ്റി പണിക്കാരന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ഗുണം. പിന്നെ വിനയം നോക്കി വർത്തമാനം പറയാൻ കഴിയണം. ഉടമകളും കസ്റ്റമേഴ്സുംഎന്തുപറഞ്ഞാലും പറയരുത്. ഓക്കേന്നും യെസ്സാർ എന്നും പറയണം. സെക്യൂരിറ്റിയുടെ മലയാളം കാവൽക്കാരൻ എന്നാണ്. ഒരു കാവൽനായ "കൊരക്കു വാലാട്ട" അത്തരം കാര്യങ്ങളേ ചെയ്യാറുള്ളൂ. അതുപോലെ തന്നെ മതി. സംഘടിക്കാൻ ഒരു യൂണിഫോം ആണ് ഏറ്റവും നല്ലത് എന്നുപറഞ്ഞ് സെക്യൂരിറ്റിയുടെ യൂണിഫോം അണിഞ്ഞെത്തുന്ന ദിനകരേട്ടൻ യൂണിഫോമിനാൽ തന്നെ ആക്രമിക്കപ്പെടുകയാണ്. അതിട്ടാൽ കായ്കറി കണ്ടത്തിലെ കോലം പോലെയാണ് അയാൾക്ക് പണ്ടേ തോന്നാറുള്ളത്.

ഒരുകാലത്ത് നാടകം എന്നുപറയുന്നത് പ്രതികരിക്കാനുള്ള ഏറ്റവും വലിയ ഉപാധിയായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സെക്യൂരിറ്റി ജോലിക്കുവേണ്ടി എത്തിയപ്പോൾ പ്രത്യേകമായി തിരഞ്ഞെടുത്തതാണ് ഈ തിയേറ്റർ കോംപ്ലക്സ്. ഇത്രയും വലിയ തിയേറ്ററിൽ ഇരുന്ന് നാടകം കാണാമല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു പോയി.

“ഇനീപ്പോ വേൾഡിലെ നമ്പർവൺ നാടകങ്ങള് നമ്മുടെ സ്ഥലത്തിക്ക് വരും. അതൊക്കെ കാണാൻ കഴിയാന്യ്ച്ച ഒരു മനുഷ്യജന്മത്തില് അതിലപ്പുറം ഒന്നും കിട്ടാൻല്യ. കലാകാരന്മാര് നല്ലോരാ ദിനകരേട്ടാ. അവരുടെ കയ്യിൽ ചെലപ്പൊ കാക്കാൾണ്ടാവില്ല. ന്നാ മനുഷ്യപ്പുറുണ്ടാവും. വെർതെ ഈ ഫ്ലാറ്റോൾടെ പടിക്ക്ക്കെ ഈ മിഡിൽക്ലാസ് എമ്പോക്കികൾടെ മോറും ഗർവു കണ്ടിരുന്നട്ട് മ്മക്ക് എന്താ കാര്യം?” (മാതൃഭൂമി: 55)

കലാകാരന്മാരെ പ്രത്യേകിച്ചും ഫാസിസത്തിനെതിരെ പടപൊരുതാൻ ഇനിയിറങ്ങിയ കലാകാരന്മാരെ വിശ്വസിച്ചു പോയതാണ് ദിനകരേട്ടന് പറ്റിയത്. അതുവരെ സമരംചെയ്ത ചെത്തു തൊഴിലിൽ നിന്ന് പ്രത്യേകിച്ച് ലാഭം ഒന്നുമില്ലാതായപ്പോൾ ആ പണി ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വന്നു. മുട്ടിയും കത്തിയും കടുക്കയും എല്ലാം പരമ്പരാഗത സമ്പത്തുകൾ ആണെങ്കിലും എല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ചു. ധാരാളം ചെത്തുണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് കണ്ടശാങ്കടവ് ചന്തയിൽപോയി അച്ചാച്ചൻ ഇറച്ചിയും മീനും കൊണ്ടുവന്നിരുന്ന കാലമോർത്തു. അച്ഛനും അച്ചാച്ചനും ദേശാഭിമാനിയും ജനയുഗവും വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ചെത്തുകാർക്കുവേണ്ടി അടികൊണ്ട കെ.പി. പ്രഭാകരനെ എല്ലാവരും മനസ്സുകൊണ്ട് നമസ്കരിച്ചു.

അച്ഛനും അച്ചാച്ചനും രണ്ടു വഴിക്ക് ജീവിക്കാൻ തുടങ്ങി. വ്യവസ്ഥാപിത പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾ എതിർക്കുന്ന പതിവ് അച്ചാച്ചൻ പണ്ടേ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചെത്തുകാർ മീശവയ്ക്കാൻപാടില്ല എന്ന വ്യവസ്ഥയ്ക്കെതിരെ കൊമ്പൻമീശ വച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പ്രതികരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യത്യസ്ത ആശയധാരകളുള്ള അച്ഛനും അച്ചാച്ചനും ജീവിച്ചിരുന്ന കാലം അതിവിദൂരമായിപ്പോയി എന്ന് ഇടയ്ക്കൊക്കെ തോന്നുന്നു. ചെത്തുതൊഴിലിൽ സംഭവിച്ച

അപചയം ബാറുകളും ബിവറേജുകളും മുളച്ചുവന്നപ്പോൾ സംഭവിച്ചതാകാം എന്നാണ് കഥാകൃത്ത് കരുതുന്നത്. തെങ്ങിന്റെ ലഭ്യത കുറഞ്ഞപ്പോൾ കള്ളിൽ ചില കൃത്രിമങ്ങൾ കലക്കി കൊടുക്കാൻ തുടങ്ങിയതോടെ ജീവനിൽ ഭയം ഉള്ളവർ പലരും കള്ള് ഉപേക്ഷിച്ചതും പ്രശ്നമായി. പട്ടണത്തിൽ അത്രയും ബാറുകൾ ഉണ്ടായിട്ടും അവിടെ നിന്നു വന്ന ജി. കമാരപിള്ളസാർ അഴിമാവ് പുഴക്കരയിലെ കള്ളുഷാപ്പിന് മുന്നിൽ നിരാഹാരം കിടന്ന സംഭവം ഇടയ്ക്ക് കഥാകൃത്ത് ഓർക്കുന്നുണ്ട്.

ദിനേകരേട്ടന്റെ രാഷ്ട്രീയം മാർക്സിസത്തിലും ഒരു പരാജയമായി എന്ന് ചിഞ്ചുമോൾ ബസിന്റെ ഓണർ വർഗീസ് ചേട്ടന്റെ സംഭാഷണത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കും. അന്തിക്കാട്ട് ചെത്തുകാരുടെ ഇടയിൽ കിടന്ന് രാഷ്ട്രീയം കളിച്ചൊരൊക്കെ എംഎൽഎമാരും മന്ത്രിമാരുമായി എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളിൽ അത് വ്യക്തമാണ്. തുടർന്ന് പറമ്പ് പണിക്ക് പോയെങ്കിലും വലിയ മെച്ചമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ മേജർ സാർ ആണ് സെക്യൂരിറ്റിയാണ് പറ്റിയ പണി എന്നുപറഞ്ഞ് പരിചയപ്പെടുത്തിയത്. മീശ ഒന്നുകൂടി കനത്തിൽ ആക്കിയാൽ താൻ കലക്കും എന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

അന്തിക്കാട്ടിലെ ചെത്തുകാഴിയാലുകളുടെ വംശനാശം വന്ന തൊഴിലിന്റെ കഥയായി കൂടി ഇത് പരിണമിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെനിന്ന് എടുത്തൊരിയപ്പെട്ടത് സെക്യൂരിറ്റി ജോലിയിലേക്ക് ആയിരുന്നു. നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ കളിച്ചിരുന്ന വെള്ളരി നാടകം പോലെയല്ല തിയേറ്റർ കോംപ്ലക്സിലെ നാടകം.. വലിയ സ്റ്റേജ് ഒരുക്കത്തോടുകൂടിയാണ് ഇപ്പോഴത്തെ നാടകം കളി. നാടകത്തിൽ കാറ്റും ബസ്സുംലോറിയും ഒക്കെയുണ്ട്. ആശാരിമാരും കൊല്ലന്മാരും മേസ്സിരിമാരും പെയിന്റ് ഇലക്ട്രിഷ്യനും രാപകൽ പണിചെയ്ത് ഒരു കോടി രൂപ മുതൽ മുടക്കിയ നാടകമാണ് അവിടെ അരങ്ങേറുന്നത്. ഫാസിസത്തിനെതിരെയുള്ള ഈ നാടകത്തിന് ഒരു ടിക്കറ്റ് നിരക്ക് 3000 രൂപയാണ് കൂടിയത്. 20000 രൂപയും. കാട്ടുരങ്ങാടിയിൽ ഹെഡ് ലോഡ് വർക്കേഴ്സ് യൂണിയൻ കനോലി കനാലിന്റെ ഓരത്ത് നാടകപ്പുര കെട്ടി ജോസ് ചിറമ്മലിനെ കൊണ്ടുവന്ന് റൂട്ട് എന്ന പേരിൽ നാടക ക്യാമ്പ് നടത്തിയത് ആ സമയത്ത് ഗോപാലൻ ഓർമ്മിച്ചെടുക്കുന്നുണ്ട്. ചുമട്ടുതൊഴിലാളികൾ നാട്ടിലാകെ നടന്ന് പിരിവെടുത്ത് ക്യാമ്പിലേക്കുള്ള അരിയും പലചരക്കും സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നത് ഒക്കെ ഓർമ്മയിലേക്ക് മറഞ്ഞു പോവുകയാണ്. ശങ്കരപ്പിള്ള സാറും രാമാനുജൻ സാറും വയലാ സാറും നാടകത്തിനെ ത്തിച്ചേർന്നിരുന്നതും മഴക്കാലമായപ്പോൾ വെള്ളം കയറി നാടകപ്പുര മുങ്ങിയതും ഒല്ലൂരന് പലക കൊണ്ടുവന്ന് തട്ടടിച്ച് റിഹേഴ്സൽ നടത്തിയതും വഞ്ചീലിരുന്ന് ഡയറക്ഷൻ നടത്തിയതും പി.എം. താജിനെ സ്വന്തം വീട്ടിൽ സ്വീകരിച്ചതും അയാളുടെ ഓർമ്മകളിലൂടെ കടന്നുപോയി.

ഇന്ത്യയെ വരിഞ്ഞു മുറുക്കുന്ന ഹിന്ദു ഫാസിസത്തിനെതിരെ ഒരു നാടകമാത്രമേ നമുക്ക് രക്ഷയുള്ളൂ എന്ന് കരുതിയിരുന്ന ഒരു കാലം. ഫാസിസത്തിനെതിരെ ഇന്ത്യൻ നാടകവേദി ഫൈറ്റ് ചെയ്യണം എന്നു കരുതിയിരുന്ന കാലം, ഫാസിസം മാത്രമല്ല മുതലാളിത്തം ആഗോള മൂലധന സാമ്രാജ്യത്വം, കൾച്ചറൽ ഇന്റീരിയലിസം, നിയോ കൊളോണിയലിസം എന്നിങ്ങനെ നൂറുകൂട്ടം കാര്യങ്ങൾ വാസു മാക്സ് എന്നറിയപ്പെടുന്ന എം.കെ. വാസുദേവൻ മാഷ് പറഞ്ഞിരുന്നത് അദ്ദേഹം ഓർത്തു. മുതലാളിത്തം പ്രതിസന്ധിയിലാവുമ്പോഴാണ് ഫാസിസം ഉണ്ടാവുക എന്നുപറഞ്ഞത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓർമ്മയിലുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ ഫാസിസത്തിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രം മനുസ്മൃതിയായിരിക്കും എന്നതന്റെ ആശയം വാസുമാക്സിലൂടെ കഥാകൃത്ത് അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മാർക്സിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഫാസിസത്തെ എതിർക്കാൻ ശ്രമിച്ച ആദ്യകാല വ്യക്തിത്വങ്ങൾക്ക് സംഭവിച്ചത്, കലമുറി കേസിന്റെ കാലത്ത് സംഭവിച്ചാൽ അനുഭവങ്ങളിലൂടെയാണ് വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്. നാട് മുഴുവൻ പട്ടാളം വളഞ്ഞപ്പോൾ അവർ വീടുകളിലെ പെണ്ണുങ്ങളെയും വൃദ്ധരെയും ഉപദ്രവിച്ചു. തോട്ടീന് വെള്ളം മുക്കി കുടിച്ച് മുഴുപട്ടിണിയായി കിടന്നപ്പോഴാണ് പോലീസ് പിടിക്കാൻ വന്നത്. ഇരിങ്ങാലക്കുട ലോക്കപ്പിൽ ഇട്ട് കടുത്ത മർദ്ദനം ഏറ്റുവാങ്ങി. ഹിറ്റ്ലറുടെ ജർമനിയിൽ പോലും ഇങ്ങനെ ഒരു അനുഭവം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാവില്ല. ഫാസിസത്തിനെതിരെയുള്ള പോരാട്ടങ്ങളിലും മൃഗീയമായ ഭരണകൂടഭീകരതയ്ക്ക് വിധേയമായി കഴിഞ്ഞ തന്റെ കൂടെയുള്ളവരുടെ ചിത്രം രാഷ്ട്രീയ അബോധമായി ഇവിടെ വർത്തിക്കുന്നു. കണ്ടശ്ശാംകടവിലെ പാവുണ്ണിയേട്ടന്റെ വയലിന്റെ പശ്ചാത്തലസംഗീതത്തിൽ കരിമ്പ്രം വിജയൻ സംവിധാനം ചെയ്ത നാടകം, നന്നായി നടക്കുന്നതിന് സംഭാവന പിരിക്കാനും പറവൂരിൽ പോയി നടികളെ കൊണ്ടുവരാനും അടയ്ക്കാമരം മുറിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് സ്റ്റേജ് കെട്ടാനും ഗോപാലൻ പണ്ടേ മുന്നിലായിരുന്നു. ആലപ്പാട് പള്ളി നടയ്ക്കൽ നിന്ന് തൃപ്രയാർ വരെയുള്ള റോഡിൽ പണ്ടൊരിക്കൽ അരങ്ങേറിയ നാടകത്തിൽ യേശുവായി കരിശും താങ്ങി നിൽക്കുന്ന രംഗം ചിത്രീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നാടകം നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നുപറഞ്ഞ് പോലീസ് വന്ന് കലാപം സൃഷ്ടിച്ച സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓർമ്മയിൽ വരുന്നുണ്ട്. പിന്നീട് സ്റ്റേജന്റെ ലോക്കപ്പിലാണ്

ആ നാടകം അവർ കളിച്ചത്. ചിലർ ലോക്കപ്പിന്റെ ചുവരിൽ ചിത്രങ്ങൾ വരച്ചത് അദ്ദേഹം ഓർമ്മയിൽ നിന്ന് ചിത്രത്തെടുക്കുന്നു. ജയന്തിയുടെ താലിമാല പണയം വെച്ചു പലരെയും ജാമ്യത്തിലിടുകാൻ നടന്ന കാര്യവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓർമ്മയിലുണ്ട്.

നാടകം നടക്കുന്ന വേദിയിലേക്ക് ഇന്നു പാളിനോക്കിയ ഗോപാലേട്ടന് പലകാലത്തിൽ പല കഥാപാത്രങ്ങൾ വേഷമിട്ട് ആളുകളുടെ ഇടയിലൂടെ നടക്കുന്നത് കാണാനായി സാധിച്ചു. ഹിറ്റ് ലും സ്റ്റാലിനും പട്ടാള യൂണിഫോം ഇട്ട് കെട്ടിപ്പിടിച്ച് നടക്കുന്നതുകൊണ്ട് അവസാനത്തെ രംഗങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം നെടുവീർപ്പെടുപ്പിച്ച് 'എവിടെ സംഘടനയുണ്ടോ അവിടെ ഫാസിസം ഉണ്ട്. ഇന്നത്തെ വിപ്ലവകാരി നാളത്തെ ഫാസിസ്റ്റ് ആണ് ഫാസിസം സർവ്വവ്യാപിയാണ്, എല്ലാവരും ഒന്നിച്ച് ഫാസിസം സർവ്വവ്യാപിയാണ്" (മാതൃഭൂമി: 60) എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ നാടകം പര്യവസാനിച്ച മുഹൂർത്തത്തിലാണ് സെക്യൂരിറ്റിയായ ദിനകരേട്ടൻ അടിയേറ്റുവീണത്. അവിടെയെല്ലാം ഫാസിസത്തെക്കുറിച്ച് നിരന്തര ചർച്ചയുടെ ബാക്കി അദ്ദേഹത്തിനു കേൾക്കാമായിരുന്നു. എങ്കിലും സാവധാനം അദ്ദേഹം മയക്കത്തിലേക്കു വീഴുന്നു.

കൂട്ടത്തിൽനിന്ന് ഒരു പെൺകുട്ടി നിങ്ങൾക്ക് നന്നായി നൊന്തോ, ആശുപത്രിയിൽ പോണോ എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു ദിനകരേട്ടൻ സമീപിച്ചു. ദേവനാരായണൻ എന്ന സംവിധായകൻ തന്റെ നാടകം സക്ലസ് ആയില്ല എന്നുകരുതി അപ്പോൾ ആയതുകൊണ്ടാണ് സെക്യൂരിറ്റിയെ അടിച്ചത് എന്ന് അവൾ ന്യായവാദം ഉന്നയിച്ചു. താൻ കോംപ്രമൈസ് ചെയ്തു എന്ന കുറ്റബോധം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടത്രേ. സ്റ്റാൻസാമിയെ പോലെയോ വരവരൊപ്പുവിനെ പോലെയോ ജയിലിൽ കിടക്കാൻ താല്പര്യമില്ലാത്ത ഒരു സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ് അദ്ദേഹം. ചിരമൽ ജോസേട്ടനെ പോലെ ഏതെങ്കിലും കാനയിൽ മുഖമടച്ചു വീണുകിടന്ന് മരിക്കാൻ താൽപര്യപ്പെടുന്നില്ല. ബസ്സിനകത്തെ യാത്രയുടെ അവസാനത്തിൽ കൊള്ളു പീഡിയ എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ച് ഇറങ്ങാനായി കുഞ്ഞിരാമേട്ടൻ വിളിച്ചുണർത്തുന്ന ദിനകരേട്ടന്റെ ദൃശ്യത്തിലൂടെയാണ് കഥ അവസാനിക്കുന്നത്.

ചരിത്രവും സംസ്കാരവും നിർണ്ണയിക്കുന്നത് സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ രാഷ്ട്രീയം

ജെയിംസന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ സാമൂഹ്യജീവിതം എന്നത് ഉൽപാദനത്തിന്റെ വിവിധ രൂപങ്ങളുടെയും ഘട്ടങ്ങളുടെയും ആകെത്തുകയാണ്. ബഹുമുഖമായ സാമൂഹിക ബലങ്ങൾക്കുമേൽ അധീശത്വം കൈയാളുന്നത് അധികാരവും സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുമാണ്. അനീതിക്കുവേണ്ടി നിരന്തരം പോരാടിയിരുന്നുവെങ്കിലും അന്തിക്കാടുള്ള തൊഴിലാളികൾ ഒന്നുമല്ലാതായി ചേർന്നത് ആ തൊഴിലിന് സാമ്പത്തികഭദ്രത നൽകാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥ കൊണ്ടാണ്. അല്ലെങ്കിലും സാമ്പത്തികം ലഭിക്കുമെന്ന് വിചാരിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ഒരു സെക്യൂരിറ്റി ആയി അടിയറവ് പറയുമ്പോൾ അധികാരത്തിന്റെ മേൽക്കോയ്മകൾക്ക് വിധേയനാകാൻ വിധിക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തിയായി ഇതിലെ കഥാപാത്രമായ ദിനകരേട്ടൻ മാറുന്നു. ഒരു കോടിയിലേറെ വില വരുന്ന നാടകം അവതരിപ്പിച്ച് ഫാസിസത്തിനെതിരെ പ്രതികരിക്കുന്ന ദേവനാരായണൻ എന്ന ഡ്രാമ ഡയറക്ടർ അയാൾ അറിയാതെ തന്നെ ഭരണകൂട ഭീകരതയ്ക്ക് അടിമപ്പെടുന്നു എന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ട്. തന്റെ സർക്കാർ ജോലിയുടെ സാമ്പത്തികഭദ്രത നശിപ്പിക്കാൻ അയാൾ തയ്യാറാകുന്നില്ല അതുകൊണ്ടാണ് നാടകം പരാജയമായി എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ തന്റെ കുറ്റബോധത്തിന് നേരെ ആഞ്ഞടിക്കാൻ അധികാരസ്ഥാനത്ത് തികച്ചും ദുർബലനായ ദിനകരേട്ടനെതിരെ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നത്. സങ്കീർണമായ സാമൂഹ്യബലങ്ങളുടെ കണ്ണികൾക്കിടയിൽ അകപ്പെട്ട അധികാരം നഷ്ടപ്പെടുപോയ ഒരുവന്റെ ചരിത്രവൽക്കരണമാണ് ഈ കഥയിലെ ദേവനാരായണൻ എന്ന കഥാപാത്രത്തിനുള്ളത്.

തമ്മിൽ പൊരുതുന്ന അർത്ഥമേഖലകളായി നിലകൊള്ളുന്ന പാഠങ്ങളുടെ മാധ്യസ്ഥത്തിലൂടെയാണ് ചരിത്രം അഭികാമ്യം ആവുക എന്നാണ് ജെയിംസൺ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്. അധികാരം പൊയ്ക്കായ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ തമ്മിലിടയുന്ന ചരിത്രസന്ധിയാണ് നമ്മൾ ഇവിടെ കാണുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ചെത്തുതൊഴിലാളി എന്ന നിലയിലുള്ള സ്വത്വം നഷ്ടപ്പെട്ടു പോയതിനുശേഷം സെക്യൂരിറ്റിയായി തന്റെ യൂണിഫോമിന്റെ ബലത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഒക്കെ അധികാരം കയ്യാളാൻ സാധിക്കുമെന്ന് വിചാരിച്ച കഥാപാത്രം നാടകം പരാജയമടഞ്ഞു എന്നു വിശ്വസിച്ച മറ്റൊരു കഥാപാത്രത്തിൽനിന്ന് അടിയേറ്റ് തളർന്നുവീഴുന്ന ചിത്രം ചരിത്രത്തെ മറ്റൊരു തരത്തിൽ വീണ്ടെടുക്കുന്നുണ്ട്. വൈയക്തികാനുഭവവും സാമൂഹ്യ യാഥാർത്ഥ്യവും തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തക്കേടുകൾ വ്യക്തമാക്കാനാണ് ഇവിടെ ശ്രമിക്കുന്നത്. സവിശേഷഅനുഭവവും യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ

സമഗ്രതയും ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നു. സാമ്പത്തിക ഭദ്രതയിലേക്കുള്ള നോട്ടമാണ് പുതിയ കാലഘട്ടത്തിന്റെ എല്ലാ കോംപ്രമൈസിനും നിദാനം എന്ന് ഈ കഥ തുറന്നു സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

രാഷ്ട്രീയ അബോധം ആഖ്യാനത്തിൽ

സാംസ്കാരിക നിർമ്മിതികളെയും അവ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന അനുഭൂതി ലോകങ്ങളെയും നിർണയിച്ചുകൊണ്ട് പ്രചുനമായി വർത്തിക്കുന്ന അബോധപ്രവർത്തനമായി ജെയിംസൺ രാഷ്ട്രീയ അബോധത്തെ പരിഗണിച്ചു. സാംസ്കാരികലോകത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയം പുതിയ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളിൽനിന്ന് പിൻവാങ്ങി നിഗൂഢമായ അർത്ഥതലങ്ങളെ നിർണയിക്കുന്ന അബോധഘടനയായിത്തീരുന്നു. ദേവനാരായണന്റെ ചെയ്തികൾ ഈ അബോധഘടനയ്ക്ക് അടിസ്ഥാനമായി വർത്തിക്കുന്നത് കാണാം. അന്തിക്കാട്ടെ ചെത്തുതൊഴിലാളികളുടെ രാഷ്ട്രീയചരിത്രത്തിൽനിന്നാണ് ഈ കഥയും തുടങ്ങുന്നത്. സാധാരണക്കാരന്റെ ജീവിതത്തെയും പ്രശ്നങ്ങളെയും അഭിസംബോധന ചെയ്തിരുന്ന ഒരു നാടിന്റെ രാഷ്ട്രീയവുമായി അത് ബന്ധപ്പെടുന്നു. അന്തിക്കാട്ടെ സമരങ്ങളും ഏറ്റുമുട്ടലുകളും കാൽനൂറ്റാണ്ട് കാലം തുടർന്നു. പണിമുടക്ക് സമരം പൊളിക്കാൻ ഉടമകൾ നടത്തിയ നീക്കത്തിനെതിരെ യൂണിയൻ കലമുറി സമരത്തിന് ആഹ്വാനം ചെയ്തു. ഒറ്റരാത്രികൊണ്ട് ആയിരക്കണക്കിന് ലിറ്റർ ചെത്തുന്ന തെങ്ങിൻകലകൾ മുറിച്ചുതാഴെയിട്ടതും ചരിത്രം. അതോടെ അന്തിക്കാട്ടെ ചെത്തുതൊഴിലാളികൾ സാമൂഹികനിയന്ത്രണശക്തിയായി. അന്തിക്കാട് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ ഉരുക്കുകോട്ടയായി. പൊലീസിന്റെയും എക്സൈസിന്റെയും മർദ്ദനമേറ്റ് നൂറുകണക്കിന് തൊഴിലാളികൾ ജീവച്ഛവങ്ങളായി മാറി. 11 പേർ മരണത്തിന് കീഴടങ്ങി. ഈ സമരകാഹളങ്ങളെയെല്ലാം സാമ്പത്തിക പ്രശ്നം പൂർണ്ണമായും അട്ടിമറിച്ചു കഴിഞ്ഞു. വീണപോയ തൊഴിലാളിയുടെ ചരിത്രമാണ് ഈ കഥയുടെ ആന്തരികബലം. കണ്ടശ്ശാംകടവ് മാർക്കറ്റ്, നിലം വിറ്റ് പെൺകുട്ടികളുടെ കല്യാണം നടത്തിയിരുന്നത്, ദേശാഭിമാനി പത്രം, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ജീവിതം, തെരുപ്പബീഡിയുടെ ചരിത്രം, കള്ളപ്പാപ്പ, ബിവറേജുകൾ തുറന്ന കാലം, ബസ് സർവ്വീസിന്റെ ആരംഭം, നാട്ടുരാഷ്ട്രീയത്തിൽ നിന്ന് മുതലെടുത്ത് ചിലർ എം.എൽ.എ.മാരും മന്ത്രിമാരും ചരിത്രം, കൃഷിപ്പണി, വാണിഭം, നാടകാനുഭവങ്ങൾ, പരസ്പര സഹകരണം, ഫാസിസത്തിനെതിരെയുള്ള കലാപങ്ങൾ, ചായപ്പിടിക, രാഷ്ട്രീയപ്പാർട്ടികൾ, പൊലീസ് ലോക്കപ്പ് തുടങ്ങിയ പ്രാദേശിക അനുഭവവാഖ്യാനങ്ങളിൽ കടുങ്ങിക്കിടക്കുകയാണ് ഈ കഥാപരിസരം. 1920കളിൽ നിന്നും 2020കളിലേക്കുള്ള ദൂരം ഈ കഥയുടെ പ്രധാനതതുവാണ്. ഇവയിലെല്ലാം കൂടിക്കലർന്ന ദിനകരോട് അനുഭൂതി ലോകങ്ങളെ ചിത്രപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് യഥാർത്ഥ സാമൂഹ്യ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുടെ ഭാവനാത്മക പശ്ചാത്തലം മെനയുകയെന്നതാണ് ഈ കൃതിയുടെ രാഷ്ട്രീയ അബോധം.

ജെയിംസൺ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഉത്പാദന വ്യവസ്ഥയുടെ ഘടകങ്ങളായ സംസ്കാരം, പ്രത്യയശാസ്ത്രം, നിയമപാലനം, രാഷ്ട്രീയം, സാമ്പത്തികം എന്നീ ഘടകങ്ങൾ എല്ലാംകൂടിച്ചേർന്ന് ഒരു സാംസ്കാരിക വിമർശനം അനുവാചകർക്കുമുന്നിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ് അശോകൻ ചെരുവിൽ ചെയ്യുന്നത്. രാഷ്ട്രീയ ചരിത്രവും രാഷ്ട്രീയ അബോധവും രാഷ്ട്രീയ ചരിത്രത്തിന്റെ പ്രതീകാത്മകവൃത്തി എന്ന നിലയിൽ തന്നെയാണ് ഈ കഥയിലെ പാഠം രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. പൊതുചരിത്രത്തിലെ പല പല കാലക്രമങ്ങളുടെ സംഭവപരമ്പരയിലെ, ഒരു മുഹൂർത്തത്തിന്റെ പ്രതിനിധാനം ആയിട്ടാണ് കഥയിലെ പ്രധാന സംഭവം ഇതൾ വിരിയുന്നത്. അത് ഒരു വൈരുദ്ധ്യത്തിന്റെ ഭാവനാത്മകപരിഹാരം എന്ന നിലയിലുള്ള സാംസ്കാരിക ആവിഷ്കാരമാണുനടത്തുന്നത്. തകർന്നുപോയ ഫാസിസ്റ്റ് ചിന്താഗതിയും തകർന്നുപോയ മാർക്സിസ്റ്റ് ചിന്താഗതിയും തമ്മിൽ ഇടയുന്ന ഒരു മുഹൂർത്തമാണ് അവിടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. എല്ലാ സാംസ്കാരിക നിർമ്മിതികളും അവയെ നിലവിൽ വരുത്തുന്ന ചരിത്ര മുഹൂർത്തത്തോടുള്ള ഒരു പ്രതികരണം എന്ന നിലയിലാണ് ജെയിംസൺ രാഷ്ട്രീയഅബോധത്തെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്. പുതിയ ഫാസിസ്റ്റ് കാലത്തിൽ അകപ്പെട്ടു പോയിരിക്കുന്ന മനുഷ്യന് ആ ഫാസിസം ഗുണം ചെയ്യുകയില്ല എന്ന തിരിച്ചറിവിലേക്ക് കൊണ്ടെത്തിക്കുന്നതിന് സംഘർഷാത്മകതലം രൂപീകരിക്കുകയാണ് കഥാകൃത്ത് ഇവിടെ ചെയ്യുന്നത്.

“തങ്ങൾക്ക് ഒരു കുറ്റവാളിയെ ഉണ്ടാക്കാനും ചെയ്യുന്ന കുറ്റത്തിൽ നിന്ന് അയാളെ കുറ്റവിമുക്തമാക്കാനും കഴിയും എന്നു ഫാസിസ്റ്റുകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഒരാളെ കുറ്റവിമുക്തമാക്കാൻ അയാൾ ചെയ്യുന്നത് പാപമല്ല എന്ന് അയാളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തിയാൽ മതി. നിങ്ങളുടെ ശരീരത്തിൽ ചെളി പൂശിയിട്ട് അതു ചെളിയല്ലെന്നും അതു കള്ളമാണെന്നും നിങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തിയാൽ നിങ്ങൾക്ക് അത് ചെളിയാണെന്ന് തോന്നുകയില്ല. ഇതാണ് നന്മതിന്മകളെക്കുറിച്ചുള്ള വളരെ പ്രാഥമികമായ ലോകതത്ത്വം” (ഫാസിസത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ മനഃശാസ്ത്രം: 165).

ഫാസിസത്തിനെതിരായി കളിക്കുന്ന നാടകം പോലും വലിയ ഫാസിസ്റ്റ് വിഭവമായി മാറുന്ന കാഴ്ചയാണ് നാം ഇവിടെ കാണുന്നത്. അടിച്ചമർത്താനും അധികാരത്തിനു താഴെനില്ക്കുന്നവരെ മർദ്ദിച്ചുകൊണ്ട് സ്വയം പ്രതിരോധം തീർക്കുവാനും പരാജിതനെന്ന് കരുതുന്ന ഡയറക്ടർ നടത്തുന്ന സാധിസ്റ്റ് പ്രവണതയുടെ ഇരയാണിവിടെ ദിനകരേട്ടൻ.

പ്രത്യയശാസ്ത്രഏകകവും (ideogeme)ചരിത്ര നിർമ്മിതിയും

സമൂഹം വ്യവഹാരങ്ങളുടെയും സംഘടിതമായ വ്യാപാരങ്ങളുടെയും ആകെത്തുകയാണ്. അടിസ്ഥാനപരമായി അത് സംഘട്ടനാത്മകവും ശത്രുതാപരവുമാണ്. ഈ അവസ്ഥയെ കണ്ടെടുക്കുന്നതിനെയാണ് പ്രത്യയശാസ്ത്ര ഏകകം എന്ന് ജെയിംസൺ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ചിലപ്പോൾ ഇത് സംവാദപരമായാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. സംവാദാത്മകത പോലും ശത്രുതാപരമായി തീരാറുണ്ട്. ശത്രുതാപരമായ വർഗ്ഗ നിലപാടുകളിൽനിന്ന് രൂപപ്പെടുന്ന ഒത്തുതീർപ്പുകൾ സാധ്യമല്ലാത്ത വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ ഈ കഥയിൽ നിറയെ രൂപപ്പെടുന്നുണ്ട്. മാർക്സിസ്റ്റ് നിലപാടിന്റെ പരാജയമാണെന്നു കണ്ട് സെക്യൂരിറ്റിയുടെ കോട്ടണിഞ്ഞ ആഖ്യാതാവിന്റെ മനസ്സിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന ചിന്തകൾ അത്രയും സങ്കല്പനപരമായ വിവരണം ആയിട്ടാണ് ഇവിടെ രൂപപ്പെടുന്നത്. പഴയ നല്ല കാലങ്ങൾ എന്നു പറയുന്ന ധാരാളം ഇമേജറികൾ അവിടെ കയറിവരുന്നുണ്ട്. പ്രത്യയശാസ്ത്ര ഏതെത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സ്വഭാവങ്ങളിലൊന്ന് അതിന്റെ ഉഭയ സ്വഭാവമാണ്. അടിസ്ഥാന വർഗ്ഗത്തോട് സന്ധിചേരാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും അതിൽനിന്ന് വിട്ടുപോന്നു മറ്റൊരു രൂപത്തിൽ കഥയിൽ തുടരുകയും ചെയ്യുന്ന ദിനകരേട്ടൻ സാങ്കല്പികരൂപത്തിൽ പഴയ കാലഘട്ടങ്ങളിലേക്കു തിരിച്ചുപോകാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നു. അത് സാധ്യമല്ലെന്ന തിരിച്ചറിവും അയാൾക്കുണ്ട്. പുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ നിൽക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ദേവനാരായണൻ എന്ന നാടക സംവിധായകൻ ആദർശപരമായി ഫാസിസത്തിനെതിരെ എങ്കിലും വ്യക്തിപരമായി ഫാസിസ്റ്റായി മാറുന്നു. ബിംബപ്രതിബിംബ രൂപത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന സംഘർഷങ്ങളുടേതാണ് ചെറുകഥയുടെ ആന്തരതലം. ഒരു പാഠത്തിൽ എന്നതിനപ്പുറത്ത് എഴുത്തുകാരനിൽ ചില ചരിത്രസന്ദർഭങ്ങൾ ഉളവാക്കുന്ന പരിവർത്തന ക്രമം കൂടി ഇവിടെ സൂചിതമാകുന്നു. എഴുത്തുകാരന്റെ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങളുടെ ചരിത്രബന്ധങ്ങളെ ഇടപിരിച്ചെടുക്കാൻ കൂടി ഈ കഥാകഥന രീതികൊണ്ട് സാധിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ രാഷ്ട്രീയ അബോധത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ പാഠം ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന ചരിത്രബന്ധങ്ങളിലൂടെ സാമൂഹ്യ വിമർശനം സാധ്യമാക്കാനുതകുന്ന വിശകലനപദ്ധതിയായി ഈ ചെറുകഥ രൂപം പ്രാപിക്കുന്നു. സാംസ്കാരിക വിമർശനത്തിനുവേണ്ടി സാഹിത്യത്തെ ഉപയുക്തമാക്കുന്ന രീതി ചരിത്രവൽക്കരണങ്ങളിലേക്കു നടന്നുകയാൻ ശ്രമിക്കുന്ന എഴുത്തുകാരനിലൂടെ സംഭവിക്കുന്നു.

ഉപസംഹാരം

രാഷ്ട്രീയ അബോധം എന്നാൽ പാഠത്തിൽ സന്നിഹിതമായിരിക്കുന്നതും പുറമേക്ക് അങ്ങനെ അനുഭവപ്പെടാത്തതുമായ ചരിത്രമാണ്. ഫാസിസത്തിനെതിരെ നാടകം നിർമ്മിക്കുന്ന ദേവനാരായണൻ എന്ന ഡയറക്ടർ തന്റെ നാടകം ഒരു പരാജയമാണ് എന്ന് തിരിച്ചറിയുമ്പോൾ സെക്യൂരിറ്റി ജീവനക്കാരനെ മർദ്ദിക്കുന്ന ചിത്രത്തിന്റെ സവിശേഷ അനുഭവത്തിലാണ് ഈ ചെറുകഥ നിൽക്കുന്നത്. രാഷ്ട്രീയ അബോധത്തിന്റെ പിന്നാമ്പുറങ്ങളിൽ സാമ്പത്തികശക്തിക്ക് വലിയ പ്രാധാന്യമുണ്ട് എന്ന് ജെയിംസൺ വ്യക്തമാക്കുന്നു. സെക്യൂരിറ്റി ജോലി നേടിയ ദിനകരേട്ടനും ഒരു കോടി രൂപയ്ക്ക് ഫാസിസത്തിനെതിരെ നാടകം നിർമ്മിക്കുന്ന ദേവനാരായണനും തങ്ങളുടെ അസ്തിത്വം നഷ്ടപ്പെടുത്താൻ ഇടയാക്കിയത് ഈ സാമ്പത്തികചോദനകളുടെ പ്രത്യഘാതങ്ങളിലാണ് എന്നു കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

മൂലധനജീവിതത്തിൽ നിർണ്ണായകമായ പങ്ക് കയ്യാളുന്ന സ്വഭാവം മുതലാളിത്തത്തിന്റെതാണ്. ഈ മുതലാളിത്തം സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തിൽ നിർണ്ണായകമായി ഇടപെടുന്നതിന്റെ ഒരു ചിത്രം കൂടി ഈ ചെറുകഥയിൽനിന്നു വായിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയും. നാടകത്തിന്റെ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയെ പണയം വയ്ക്കേണ്ടിവരുന്നത് ജോലി നഷ്ടപ്പെടുമോ എന്നുള്ള ആകലതയിൽ നിന്നാണ്. മുഖമടച്ച് അടിച്ചവനോട് എന്തിനാണ് അടിച്ചത് എന്നുപോലും ചോദിക്കാൻ കഴിയാതിരുന്നത് അദ്ദേഹത്തിനു തന്റെ ജോലി നഷ്ടപ്പെടുമോ എന്നുള്ള ആകലതയിൽ നിന്നുതന്നെയാണ്.

രാഷ്ട്രീയ അബോധം ഔപചാരികമായ ഒരു വൈരുദ്ധ്യത്തിന്റെ പരിഹാരം എന്ന നിലയിൽ പാഠത്തിന് ഒരു പ്രതീകാത്മക പദവി കണ്ടെടുക്കുന്നുണ്ട്. ഫാസിസം മർദ്ദനത്തിന്റേതാണ് എന്ന ആശയത്തെ സാധിച്ചെടുക്കുകയാണ് ഈ കഥയുടെ ലക്ഷ്യം എന്നുവരുന്നു.

സാംസ്കാരികപാഠങ്ങളിൽ ദമനം ചെയ്തോ തമസ്കരിക്കപ്പെട്ടതോ ആയ അടിസ്ഥാനചരിത്രത്തെ കണ്ടെടുക്കുവാനുള്ള ശ്രമമാണ് അന്തിക്കാട്ടെ ചെത്തുതൊഴിലാളികളുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ടുള്ള ഈ കഥയിൽ സംഭവിക്കുന്നത് നിരവധി തുടർചരിത്രങ്ങളുടെ ഘടനാബന്ധമാണ്. സാമൂഹിക-ചരിത്ര യാഥാർത്ഥ്യത്തെ വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ശ്രമമായി, അബോധ വിശകലനമായി ഈ കഥ വികസിക്കുന്നു.

രാഷ്ട്രീയ അബോധത്തിലെ ഉൽപാദനവ്യവസ്ഥയുടെ വിവിധ ഘടകങ്ങളായ സംസ്കാരം, പ്രത്യയശാസ്ത്രം, നിയമപാലനം, രാഷ്ട്രീയം, സാമ്പത്തികം എന്നിങ്ങനെയുള്ള മേഖലകളിലെല്ലാം സംഭവിക്കുന്ന സവിശേഷസ്ഥിതിയുടെ പ്രതിനിധാനമായി ഈ കഥയിലെ സമൂഹത്തെ നിർണയിക്കുന്ന രൂപങ്ങളും ഘടനകളും അനുഭവങ്ങളും കടന്നുവരുന്നു.

സഹായക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

1. ദമിതം, ആധുനികതാവാദത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ അബോധം: സുനിൽ പി. ഇളയിടം, കേരള ഭാഷ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, 2021.
2. എഡിറ്റർ അജ്ജ കെ നാരായണൻ, വിദ്വാൻ പി ജി നായർ സ്റ്റാരക ഗവേഷണ കേന്ദ്രം യു.സി.കോളേജ് ആലുവ
3. ഫാസിസത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ മനഃശാസ്ത്രം: പി പി സത്യൻ, ചിന്താ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, തിരുവനന്തപുരം
4. ഫാസിസത്തിനെതിരെ ഒരു നാടകം: അശോകൻ ചെരുവിൽ, മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്, സെപ്റ്റംബർ 29, 2024